

Aanwezig: Arne Van Schoors, Karen Feys (inloopteams), Catherine Devuyt, Erna Houtman (Kind en Gezin), Kristin Vereecken (Infopunt Migratie), Wouter Vandevyvere (Transithuis), Anne Leyman, David de Keukelaere (OCMW Gent)

Naar aanleiding van de laatste bijeenkomst van het GIPS-overleg, organiseren we een korte bijeenkomst rond het vermoeden van schijnerkenning van Belgische kinderen binnen de Ghanese gemeenschap in Gent. De bedoeling van dit overleg is om scherp te stellen over wat het gaat, zicht te krijgen op de grootte van het probleem en na te gaan wie bevoegd is en bij wie we het kunnen aankaarten.

1. Wat is het probleem ?

Zo werd het signaal oorspronkelijk geformuleerd:

Schijnerkenning kinderen: steeds meer illegalen proberen om via de schijnerkenning van hun Belgisch kind aan een verblijfsvergunning te geraken. Ofwel laat een illegale zwangere vrouw haar kind erkennen door een Belgische man om zo via de regeling van gezinshereniging aan een verblijfsvergunning te geraken, ofwel laat een vrouw met Belgische nationaliteit een illegale man haar kind erkennen in ruil voor centen (bijvoorbeeld het kindergeld of een grote som geld).

De ervaring leert dat het vooral om het eerste, en dat het heel vaak maar niet uitsluitend gaat om mensen uit Ghana (ook Sierra Leone, Nigeria, ...). Vaak gaat het dus om een illegale Ghanese vrouw, een Belgische man (vaak onzichtbaar en van Ghanese origine) die het vaderschap erkent, en niet samenwonend. Opvallend is ook dat de vrouwen hier clandestien toekomen en dat er mogelijk sprake is van mensenhandel: geen aanvraag tot regularisatie, niet in procedure, geen papieren, via Italië, Spanje, Nederland, Duitsland. Worden ze gelokt voor prostitutie? Willen ze een kind om hier te kunnen blijven, maar waarom proberen ze dan niet eerst andere mogelijkheden uit?

Ondertussen hebben we ook al wat cijfermateriaal verzameld:

- Aantal Ghanezen (Burgerzaken): 825 in 2015, terug in stijgende lijn sinds 1998 en vooral sinds 2012
- Gezinshereniging (Burgerzaken): gezinshereniging met een Europeaan of met een Belg – ascendant: 2 en 10
- Vraag naar financiële hulp op basis van gezinshereniging (OCMW): 6 in 2014, 13 in 2015 en nog geen in 2016
- Aantal cases dringende medische hulp (OCMW): 50 à 60
- Aantal cases Kind en Gezin: wellicht een 100-tal (precair, alleenstaand, nationaliteit moeder Ghana), wordt nog verder afgetoetst
- Aantal cases Transithuis: in 2015 is het aantal cliënten uit Ghana verdubbeld in vergelijking met 2014. Zij maken 11,4% (of 212 cliënten waarvan 122 mannen en 90 vrouwen) uit van het cliënteel en staan daarmee op de eerste plaats. Moeilijk om iets af te leiden qua problematieken.

Volgens de wetgeving mag gezinshereniging , en kan erkenning als Belg via het kind. Wat wellicht wel in het gedrang komt zijn de rechten van het kind en/of de rechten van de vrouw. Ook het Welzijn van

vrouw en kind komen vaak in het gedrang. De vrouwen lijden vaak om financiële en/of emotionele redenen (vaak nog kinderen in Ghana die ze hier niet krijgen).

In Gent bestaat er een Cel Schijnrelaties die op vraag van Burgerzaken een onderzoek voert volgens bepaalde indicatoren. Het parket Gent stuurde recentelijk een nieuwe omzendbrief met nieuwe indicatoren. Daarin is sprake van uitstel van erkenning met 2 maanden en verlengbaar met 3 maanden bij vermoeden van 'schijnerkenning'. Deze indicatoren worden nog niet toegepast in Gent. Wel in Antwerpen.

Nieuw is dat in het rijksregister nu ook 'ouderschap' is opgenomen, waardoor nagegaan kan worden van hoeveel kinderen een man vader is. Ook bij het kinderbijslagfonds moet dit nagegaan kunnen worden.

Bij vermoeden van schijnerkenning kan men contact nemen met de Cel Schijnrelaties. In 2015 waren er 7 vragen naar onderzoek schijnerkenning, in 2016 waren er 2.

De vrouwen zelf zouden een gerechtelijke procedure 'mensenhandel' kunnen starten, maar durven niet. Als ze dit doen krijgen ze een verblijfsvergunning.

2. Wat kunnen we doen ?

- **Doorverwijzen naar OCMW en/of Transithuis.** Deze kunnen bekijken wat verblijfsrechterlijk mogelijk is. Ook dringt men aan om voor het kind onderhoudsgeld te vragen aan de vader.
- **Vrouwen overtuigen om eerlijk te getuigen tegen mensenhandel.** Mogelijk via Payoke, Pagassa en/of Pas Op (Dr Mack) in Gent. Kan ook rechtstreeks bij de Unit Meprosh (mensenhandel, prostitutie en schijnhuwelijk) van de Politie.
- **Vragen aan IN-Gent om een specifieke Engelstalige SenO-groep te organiseren** voor moeders in een precare verblijfsituatie. OCMW, Transithuis, Inloopteam en Kind en Gezin kunnen dan Ghanese en andere Engelstalige Afrikaanse vrouwen doorverwijzen.
- **Vragen aan IN-Gent voor een tolk in de Afrikaanse AKAAN-taal** waaronder ook het twi valt.
- **Een brief schrijven naar Minister Koen Geens (ondertekend door alle organisaties)** met als boodschap dat 'erkenning van het vaderschap' veel te gemakkelijk is. Erkenning moet ook automatisch een onderhoudsplicht inhouden (bedrag voor erkenning of maandelijks bedrag van 200€), zonder dat dit door de vrouw burgerrechterlijk bepleit moet worden. Kwetsbare vrouwen doen of kunnen dit niet, en zijn daardoor nog een groter slachtoffer.
- **Een brief naar Staatssecretaris Theo Francken (ondertekend door alle organisaties)** met de boodschap dat als een vrouw een F-kaart krijgt na gezinshereniging met haar Belgisch kind (die door een Belgische vader werd erkend die niet met de vrouw samenwoont), de procedure zou moeten inhouden dat ze na een jaar moet aantonen dat ze voor dit kind een onderhoudsbijdrage van de vader ontvangt (van ca 200€/maand). Zo kan ook het OCMW daarmee rekening houden voor de mogelijks gevraagde aanvullende financiële steun. Deze onderhoudsbijdrage kan dan door de vrouw afgedwongen worden bij de vader, en/of via DAVO worden gevraagd. Dit onder het motto: bezin eer je begint. Geef je kind een naam, een erkenning ... maar ook een toekomst!

Na afchecken van het juridische en de haalbaarheid, blijkt dat we de brieven beter laten vallen.

- Het signaal is bekend bij de verantwoordelijke ministers.

- De recente omzendbrief (mei 2016) heeft tot doel schijnerkenningen te ontraden in afwachting van nieuwe wetgeving (mogelijks deels de reden waarom Gent dit nog niet toepast gezien de wettelijke basis nog onzeker is en men hoog aantal beroepsprocedures vreest). De voorbereidingen voor de wetgeving zijn bezig.
- De suggestie om een onderhoudsbijdrage als voorwaarde te laten opnemen bij erkenning van een kind heeft weinig kans op slagen.
 - je kan geen uitzondering maken op basis van nationaliteit (Belgische ongehuwde partner zou hier ook door getroffen worden....)
 - is voorzien in burgerlijke wetboek dat erkenning onderhoudsverplichting met zich meebrengt (dit kan ook anders dan financieel zijn)
 - wetswijzigingen zijn in voorbereiding
- De suggestie om een onderhoudsbijdrage als voorwaarde te laten opnemen bij aanvraag verblijfsrecht van illegale ouder maakt eveneens weinig kans op slagen
 - erkenning van het kind is niet de bevoegdheid van dienst vreemdelingenzaken Brussel
 - wetswijzigingen rond schijnerkenningen zijn in voorbereiding
 - de procedure schijnerkenning voorziet nu reeds in de mogelijkheid om erkenning on hold te zetten maar Gent past het niet toe (cfr. recente omzendbrief)
 - onduidelijk of er draagvlak is om dit binnen OCMW Gent toe te passen bij steunverlening, zou immers betekenen dat we dit ook ten aanzien van alle alleenstaande ouders moeten toepassen waar geen onderhoudsbijdrage voor de kinderen gevraagd/gevorderd wordt of waar studenten geen onderhoudsbijdrage van hun ouders eisen als ze studeren met financiële ondersteuning van het OCMW.....